

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ .....

Όνομα: _____ Τάξη: _____

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ: Το τελικό ν

Το **τελικό ν** άλλοτε το συναντούμε κι άλλοτε όχι στις παρακάτω λέξεις:

- ✓ στα οριστικά άρθρα **τη(ν), ση(ν)**
- ✓ στην προσωπική αντωνυμία θηλυκού γένους **αυτή(ν), τη(ν),**
- ✓ καθώς και στις λέξεις που είναι άκλιτες το **δε(ν)** και το **μη(ν).**

Διατηρούν το τελικό **ν** οι λέξεις που μετά από αυτές ακολουθεί μια άλλη λέξη που αρχίζει από :

- **φωνήεν:** α, ε, η, ι, ο, υ, ω (δίψηφο φωνήεν ή συνδυασμό από φωνήεντα)
- **τα δίψηφα σύμφωνα:** μπ, ντ, γκ, τσ, τζ
- **τα διπλά σύμφωνα:** ξ, ψ
- **τα σύμφωνα:** κ, π, τ

Χάνουν το τελικό **ν** όμως, όταν η λέξη που ακολουθεί αρχίζει από οποιοδήποτε άλλο σύμφωνο, όπως **δ, ζ, θ, λ, μ, σ, φ, χ,** κλπ.

Επίσης, το τελικό **ν** διατηρείται πάντα

- στο επίρρημα **σαν**
- στην προσωπική αντωνυμία **αυτόν, τον**
- στην αόριστη αντωνυμία **έναν**, στο αόριστο άρθρο και το αριθμητικό **έναν**
- στο αόριστο άρθρο **τον**

ΑΣΚΗΣΗ

1. Βάζω το τελικό ν όπου χρειάζεται στις παρακάτω λέξεις:

το... κήπο,	τη... ζωή,	δε... μπορώ,	σα... ελάφι,
μη... γράφεις,	μη... ακούς,	το... έδιωξε,	σα... λαγός,
το... μπαμπά,	τη... μαθήτριά,	γράψε ένα... λόγο μόνο,	τη... αιτία,
το... άκουσα,	δε... συζητώ,	τη... μπάλα,	δε... ξύπνησε,
τη... γραμματική,	τω... παιδιών,	σα... χελώνα,	τη... φέρνει,
δε... τραγουδά,	μη... μιλάς,	το... διέγραψε,	τη... σήκωσε,
τη... δασκάλα,	το... δάσκαλο	το... είδα	τη... επισκέφτηκα

★ Να γράψεις την αιτιατική των ονομάτων:

Ονομαστική	Αιτιατική	Ονομαστική	Αιτιατική
ο κήπος	τον κήπο	η φωνή	
η μηχανή		ο λύκος	
η παγίδα		η μπάλα	
ο ουρανός		ο σκοπός	

★ Να διαλέξεις τη σωστή λέξη και να συμπληρώσεις το κείμενο:

..... (Σαν, σα) ήρθε το καλοκαίρι, όλη η οικογένεια μετακομίσαμε στο σπιτάκι του βουνού. Πήραμε μαζί μας και ..... (τον, το) παπαγάλο μας αλλά και ..... (την, τη) μικρή κατάλευκη γάτα με ..... (την, τη) μακριά ουρά.

Σε όλη ..... (την, τη) διαδρομή η αδερφή μου, η Μαρίνα, έκανε απανωτές ερωτήσεις και ήθελε ..... (την, τη) απάντηση αμέσως.

– ..... (Μην, Μη) μιλάς άλλο, της είπα σε μια στιγμή κουρασμένος.

Εκείνη όμως ..... (δεν, δε) έλεγε να σταματήσει.

..... (Στην, Στη) τελευταία μεγάλη στροφή του δρόμου, συναντήσαμε ..... (έναν, ένα) αγρότη που έμενε μόνιμα στο ορεινό χωριό. Ο πατέρας σταμάτησε και ..... (τον, το) καλημέρισε.

Εκείνος ανταπέδωσε ..... (την, τη) καλημέρα με ένα γλυκό χαμόγελο.

Πηγές

<http://users.sch.gr/evniki/dtaxi/index.html>

<https://prwtokoudouni.weebly.com/epsilonpsilonlambdalambdaetanuiotakappaalpha6.html>